

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русского языка**

**Аннотация к дипломной работе
«Отсубстантивное словообразование в русском языке
(на материале лексико-семантической группы
«Наименования родства»)»**

Штукина Елизавета Валерьевна

Научный руководитель –
доцент
Леонович В. Л.

РЕФЕРАТ

В дипломной работе 61 страница, 42 использованных источника.

Ключевые слова: ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧЕСКАЯ ГРУППА, СЛОВО-ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ СТРУКТУРА, СЛОВООБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ ПОТЕНЦИАЛ, СЛОВООБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ ТИП.

Объект исследования – имена существительные, входящие в ЛСГ «Наименования родства». Картотека включает 245 лексических единиц.

Цель работы – выявить деривационные особенности существительных ЛСГ «Наименования родства» и их словообразовательный потенциал в современном русском языке.

Методы исследования: описательный метод, основанный на анализе фактов языка; в ходе описания применялись приемы лингвистического наблюдения, классификации и систематизации, количественный анализ.

Актуальность исследования деривационных особенностей слов, принадлежащих к одной лексико-семантической группе (ЛСГ), определяется тем, что они позволяют наглядно продемонстрировать развивающую функцию словообразования и констатировать его прогнозирующий характер.

Результаты исследования: термины родства в современном русском языке представляют собой особую лексико-семантическую группу, обладающую строгой системностью; в словообразовательной системе образуют микросистему, включающую элементы с разным словообразовательным статусом; являются компонентами словообразовательных гнезд, выполняют в них роль исходного, производящего или производного слова, занимают разные ступени деривации, устанавливают деривационные связи на синтагматической и парадигматической оси, реализуют различные словообразовательные значения и демонстрируют разные словообразовательные возможности; образуются различными способами, являются базой для образования производных соответствующего лексико-грамматического и лексико-семантического типа; являются стилистически нейтральными и стилистически маркированными.

Практическая значимость работы состоит в том, что результаты исследования могут быть использованы непосредственно в учебном процессе, а также на спецкурсах и факультативных занятиях по русскому языку в вузе и школе.

Дипломная работа является самостоятельным исследованием, что подтверждается результатами прохождения программы «Антиплагиат»: оригинальность работы составляет 67,83 %. Выводы дипломной работы логически обосновываются, теоретически подтверждаются, уместно подкрепляются примерами и статистическими данными.

РЭФЕРАТ

У дыпломнай рабоце 61 старонка, 42 выкарыстаныя крыніцы.

Ключавыя словы: ЛЕКСІКА-СЕМАНТЫЧНАЯ ГРУПА, СЛОВАЎТВАРАЛЬНАЯ СТРУКТУРА, СЛОВАЎТВАРАЛЬНЫ ПАТЭНЦЫЯЛ, СЛОВАЎТВАРАЛЬНЫ ТЫП.

Аб’ект даследавання – назоўнікі, якія ўваходзяць ў ЛСГ “Найменні сваяцтва”. Картатэка ўключае 245 лексічных адзінак.

Мэта работы – выявіць дэрывацыйныя асаблівасці назоўнікаў ЛСГ “Найменні сваяцтва” і іх словаўтваральны патэнцыял у сучаснай рускай мове.

Метады даследавання: апісальны метады, заснаваны на аналізе фактаў мовы; у ходзе апісання прымяняліся прыёмы лінгвістычнага назірання, класіфікацыі і сістэматызацыі, колькасны аналіз.

Аktуальнасць даследавання дэрывацыйных асаблівасцей слоў, якія належаць да адной лексіка-семантычнай групы (ЛСГ), вызначаецца тым, што яны дазваляюць наглядна прадэманстраваць развіваючую функцыю словаўтварэння і канстатаваць яго прагназуючы характар.

Вынікі даследавання: тэрміны сваяцтва ў сучаснай рускай мове ўяўляюць сабой асаблівую лексіка-семантычную групу, якая валодае строгай сістэмнасцю; у словаўтваральнай сістэме складаюць мікрасістэму, якая ўключае элементы з розным словаўтваральным статусам; з’яўляюцца кампанентамі словаўтваральных гнёздаў, выконваюць у іх ролю зыходнага, матываванага або вытворнага слова; займаюць розныя ступені дэрывацыі, устанаўліваюць дэрывацыйныя сувязі на сінтагматычнай і парадыгматычнай восі, рэалізуюць розныя словаўтваральныя значэнні і дэманструюць розныя словаўтваральныя магчымасці; утвараюцца рознымі спосабамі; з’яўляюцца базай для ўтварэння вытворных слоў адпаведнага лексіка-граматычнага і лексіка-семантычнага тыпу; з’яўляюцца стылістычна нейтральнымі і стылістычна маркіраванымі.

Практычная значнасць работы заключаецца ў тым, што вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны непасрэдна ў навучальным працэсе, а таксама на спецкурсах і факультатыўных занятках па рускай мове ў вышэйшай навучальнай установе і ў школе.

Дыпломная работа з’яўляецца самастойным даследаваннем, што пацвярджаецца вынікамі праходжання праграмы “Антыплагіят”: арыгінальнасць работы складае 67,83 %. Вывады дыпломнай работы лагічна абгрунтоўваюцца, тэарэтычна пацвярджаюцца, падмацоўваюцца прыкладамі і статыстычнымі данымі.

ABSTRACT

The diploma thesis has 61 pages and 42 sources used.

Keywords: LEXICO-SEMANTIC GROUP, WORD-FORMATION STRUCTURE, WORD-FORMATION POTENTIAL, WORD-FORMATION TYPE.

Object of research – nouns belonging to the lexical-semantic group "Kinship Terms." The card index includes 245 lexical units.

Aim of the work – to identify the derivational features of nouns in the lexical-semantic group "Kinship Terms" and their word-formation potential in modern russian language.

Research methods: descriptive method based on the analysis of language facts; during the description, linguistic observation, classification, and systematization techniques, as well as quantitative analysis, were used.

The relevance of studying the derivational features of words belonging to one lexical-semantic group (LSG) is determined by the fact that they visually demonstrate the developmental function of word formation and confirm its predictive nature.

Research results: kinship terms in modern russian language represent a special lexical-semantic group with strict systematicity; in the word-formation system, they form a micro-system that includes elements with different word-formation statuses; they are components of word-formation nests, serving as the initial, producing, or derived word within them; they occupy different stages of derivation, establish derivational links on the syntagmatic and paradigmatic axes, realize various word-formation meanings and demonstrate different word-formation capabilities; they are formed by various methods, serve as the basis for creating derivatives of the corresponding lexico-grammatical and lexico-semantic types; they are stylistically neutral and stylistically marked.

The practical significance of the work lies in the fact that the research results can be directly used in the educational process, as well as in special courses and elective classes on the russian language at universities and schools.

The diploma thesis is an independent research, confirmed by the results of the "Anti-plagiarism" program: the originality of the work is 67,83 %. The conclusions of the thesis are logically substantiated, theoretically confirmed, appropriately supported by examples and statistical data.